

Silene schafta

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Silene schafta* werd voor het eerst geldig gepubliceerd door J.G.Gmelin ex Hohenacker in 1838. Het geslacht *Silene* is vermoedelijk vernoemd naar Silenus, een metgezel van de Griekse wijngod Dionysus, mogelijk verwijzend naar de opgeblazen kelk bij veel soorten in dit geslacht. De soortaanduiding *schafta* is afgeleid van een lokale Kaspische naam voor deze plant in zijn herkomstgebied. De Nederlandse naam is Lijmkruid of Kaukasisch lijmkruid, en in het Engels staat de soort bekend als *Caucasian campion* of *autumn catchfly*.

Taxonomie

De taxonomische classificatie van *Silene schafta* is als volgt:

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Caryophyllales*
- Familie: *Caryophyllaceae*
- Geslacht: *Silene*
- Soort: *S. schafta*

Foto: Harrie de Vries

Synoniemen

Silene schafta heeft de volgende heterotypische synoniemen, hoewel sommige niet geldig zijn gepubliceerd:

- *Silene perfoliata* Fenzl (niet geldig gepubliceerd)
- *Silene pernoctans* Fenzl (niet geldig gepubliceerd)
- *Silene pichleri* Stapf

Variëteiten en cultivars

Er zijn diverse cultivars van *Silene schafta* die populair zijn in de tuinbouw, met name vanwege hun lange en late bloei. Enkele bekende cultivars zijn:

- *Silene schafta* 'Splendens' (vaak met helder roze bloemen)
- *Silene schafta* 'Shell Pink' (met bleekroze bloempjes)
- *Silene schafta* 'Ralph Haywood'

De soort zelf heeft de Award of Garden Merit (AGM) van de Royal Horticultural Society ontvangen.

Familie

Silene schafta behoort tot de familie *Caryophyllaceae*, oftewel de Anjerfamilie.

Hoogte

Dit is een laagblijvende, matvormende vaste plant die geschikt is als bodembedekker. De volwassen hoogte van de plant bereikt doorgaans slechts 10 tot 15 cm. De stengels kunnen liggend tot opstijgend zijn.

Bloemkleur

De bloemkleur van de wilde soort en de meest voorkomende cultivars is helder roze tot karmijnroze. De bloemen zijn vijftallig.

Bladkleur

De bladeren van *Silene schafta* zijn smal en lancetvormig, met een frisgroene tot enigszins grijze kleur. De plant wordt beschreven als een semi-groenblijvende vaste plant.

Bloeiperiode

Silene schafta staat bekend als een nazomer- tot herfstbloeier. De hoofdbloei vindt plaats van juli tot en met september, en kan bij gunstige omstandigheden doorgaan tot de eerste vorst.

Standplaats

De plant vereist een zonnige plek. Hij gedijt goed op vrijwel alle goed doorlatende grondsoorten, en verdraagt kortstondige droogte. Dit maakt hem uitermate geschikt voor rotstuinen, stapelmuurtjes en als randbeplanting.

Herkomst

Silene schafta is inheems in West-Azië, met name in de regio van de Kaukasus (Zuid-Transkaukasië) tot in Noord-Iran.

Soort gewas

Het betreft een overblijvende plant of dwergstruik (*perennial* of *subshrub*), die wordt gecultiveerd als vaste plant en bodembedekker.

Vermeerderingswijze

De plant kan vermeerderd worden door zaad, maar cultivars worden doorgaans vegetatief vermeerderd, bijvoorbeeld door stekken, om de soortechte kenmerken te behouden.

Klimaatzone

Silene schafta groeit voornamelijk in het gematigde bioom en is goed winterhard (tot USDA zone 6, wat overeenkomt met een temperatuur tot ongeveer -23°C).

Insecten

Als een bloeiende plant is *Silene schafta* aantrekkelijk voor diverse insecten, waaronder bijen en vlinders. De bijnaam 'Lijmkruid' (*catchfly*) wijst erop dat de stengels kleverige klieren kunnen hebben, wat inheemse kruipende insecten kan vangen, maar dit is in de praktijk vooral van belang voor specifieke vlindersoorten. De plant draagt bij aan de biodiversiteit in de tuin.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:158320-1>

https://en.wikipedia.org/wiki/Silene_schafta

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/19578/silene-schafta-shell-pink/cultivars>

<https://www.heijnen-planten.nl/lijmkruid-silene-schafta-splendens-5-10-pot-p9>

<https://www.stadsplanten.nl/2019/10/plakkend-hemelroosje/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Schafta</i> is afgeleid van een lokale Kaspische naam. <i>Silene</i> verwijst mogelijk naar de opgeblazen kelk.
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Orde: <i>Caryophyllales</i> , Familie: <i>Caryophyllaceae</i> , Geslacht: <i>Silene</i> , Soort: <i>S. schafta</i>
Synoniemen	<i>Silene perfoliata</i> Fenzl (niet geldig), <i>Silene pernoctans</i> Fenzl (niet geldig), <i>Silene pichleri</i> Stapf
Variëteiten en cultivars	<i>Silene schafta</i> 'Splendens', <i>Silene schafta</i> 'Shell Pink', <i>Silene schafta</i> 'Ralph Haywood'
Familie	<i>Caryophyllaceae</i> (Anjerfamilie)
Hoogte	10 tot 15 cm (laagblijvend, matvormend)
Bloemkleur	Helder roze tot karmijnroze
Bladkleur	Groen tot grijsgroen
Bloeiperiode	Juli tot september (nazomer en herfst)
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende grond (geschikt voor rotstuinen)
Herkomst	West-Azië, met name Kaukasus tot Noord-Iran
Soort gewas	Vaste plant (<i>perennial</i>), dwergstruik (<i>subshrub</i>), bodembedekker
Vermeerderingswijze	Zaad of vegetatief (stekken voor cultivars)
Klimaatzone	Gematigd bioom, goed winterhard (tot ca. -23°C)
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan; naam 'Lijmkruid' verwijst naar het vangen van insecten.